

at de ikke skal overholde arbejdsmiljøreglerne, og arbejdsmiljøarbejdet, herunder samarbejdet mellem ledelse og ansatte, skal også styrkes i disse virksomheder.

Som konsekvens af gennemførelsen af EF's rammedirektiv om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet har det siden januar 1993 været et krav, at danske virksomheder skal gennemføre arbejdspladsvurderinger.

Regeringen ser kravet om, at alle virksomheder – både små og store – skal gennemføre arbejdspladsvurderinger, som et væsentligt middel til at styrke det forebyggende arbejdsmiljøarbejde på virksomhederne og dermed bidrage til at indfri visionerne i handlingsprogrammet.

Arbejdspladsvurderinger skal gennemføres ved, at ledelse og ansatte i fællesskab systematisk gennemgår hele virksomheden og vurderer arbejdsmiljøforholdene. Udarbejdelse af arbejdspladsvurderinger vil betyde, at arbejdsmiljøarbejdet bliver fremadrettet, og at den enkelte i højere grad bliver inddraget og gjort ansvarlig for arbejdsmiljøet.

Regeringen lægger vægt på, at virksomhederne får de bedste muligheder for at kunne leve op til kravet om arbejdspladsvurdering. Arbejdet med at skabe disse muligheder er allerede påbegyndt.

Regeringen finder det samtidig vigtigt, at både sikkerhedsgruppemedlemmer og sikkerhedsudvalgsmedlemmer får styrket deres kvalifikationer yderligere, så de bliver i stand til at løfte nye opgaver i arbejdsmiljøarbejdet, herunder kravet om udarbejdelse af arbejdspladsvurderinger.

Arbejdstilsynets rolle

Arbejdstilsynet arbejder løbende med at udvikle nye tilsyns- og arbejdsmetoder, som kan medvirke til en mere ensartet og helhedsorienteret tilsynspraksis.

Regeringen lægger vægt på, at Arbejdstilsynets initiativer og aktiviteter bygger på, at mange arbejdsmiljøproblemer kan forebygges ved åben og konstruktiv dialog, og at der fokuseres på de væsentlige problemer.

Arbejds miljøproblemer skal forebygges så tidligt som muligt, og der bør derfor allerede ved levering af maskiner og produkter samt i projektering og rådgivning tages højde for arbejdsmiljøet. Arbejdstilsynet vil derfor udvikle og intensivere tilsynet på dette område.

Arbejdstilsynet skal endvidere ved sit tilsyn fremover i højere grad tage udgangspunkt i virksomhedens egne forudsætninger. Med forudsætninger tænkes blandt andet på, om virksomheden har et velfungerende arbejdsmiljøarbejde, om der er udarbejdet arbejdspladsvurderinger og handleplaner for det fremtidige arbejde, og om der er et samarbejde i gang med for eksempel Bedriftssundhedstjenesten om de relevante emner.

Arbejdstilsynets samspil med virksomhederne og måden, opgaverne løses på, skal derfor tage udgangspunkt i og tilpasses virksomhedens arbejdspladsvurderinger og arbejdsmiljøarbejde samt de opstillede handleplaner.

Nogle virksomheder har både vilje og evne til at løse arbejdsmiljøproblemerne. Her foregår arbejdsmiljøarbejdet med udgangspunkt i en handleplan, hvor der er taget højde for de væsentlige problemer i virksomheden på en acceptabel måde, eller at arbejdsmiljøarbejdet er integreret i miljøledelses- og kvalitetsstyrings-systemer. I disse virksomheder skal Arbejdstilsynet først og fremmest fokusere på at kontrollere resultaterne af handlingsplaner og styrings-systemer på de væsentlige områder og i øvrigt vejlede og rådgive efter behov.

Andre virksomheder kan have brug for Arbejdstilsynets støtte til udarbejdelse af en handlingsplan og til at prioritere de væsentlige problemer. Her vil det være Arbejdstilsynets opgave at give konkret vejledning eller påbud om, hvilke ting der skal forbedres, og hvordan dette kan ske i praksis.

Endelig findes der virksomheder, som ikke i fornødent omfang lever op til deres ansvar og ikke viser vilje til at løse eventuelle arbejdsmiljøproblemer. Her vil det fortsat være Arbejdstilsynets opgave at skride ind og give påbud om, at problemerne skal løses inden for en fastsat tidsfrist.

Andre aktører

Virksomhederne kan også hente råd og vejledning hos Bedriftssundhedstjenesten, branchesikkerhedsrådene, Arbejds miljøfondet og organisationerne. Ligeledes har de arbejdsmedicinske klinikker viden og erfaringer, der kan anvendes af virksomhederne.

Disse aktører er i besiddelse af en betydelig faglig ekspertise og har stor indsigt i, hvordan konkrete arbejdsmiljøproblemer kan løses. Det er derfor helt afgørende, at samspillet mellem aktørerne og virksomhederne fungerer koordineret og effektivt.